

ročalo, da južna kolona srbsko-bolgarske armade, ki prodira čez Kočano, dospe kmalu v Veles, je armadno vodstvo sklenilo, da pospeši pohod proti Skoplju, dasi so bili srbski vojaki utrujeni.

Srbi so v bitki pri Kumanovem zaplenili 55 turških poljskih topov, šest gorskih topov, šest strojnih pušk, 80 velikih šotorov in veliko drugega vojnega materiala.

Sedaj je bila prosta pot v Skoplje, v staro srbsko prestolnico. Brez boja se je mesto vdalo.

Navdušeno in veselo so sprejeli Srbi in Bolgari srbsko armado, ko je primarširala v Skoplje. Zvonili so zvonovi. Duhovščina je sprejela srbskega prestolonaslednika s slovesno procesijo. V bolgarskih, srbskih in grških cerkvah se je zbralo krščansko ljudstvo, da se zahvali Gospodu, ki ga je rešil turškega jarma. Turški del mesta je bil prazen in mrtev. Veliko turških rodbin je namreč iz mesta pobežnilo, tiste turške rodbine, ki so ostale še v mestu, so se pa skrile. Zadnje dni je v mestu primanjkovalo živil. Stradali so zato osobito reveži. V turški armadi je vladala popolna anarhija. Vojaki niso hoteli več častnikov ubogati. Ko so se Srbi v soboto proti opoldnevu približali Skoplju, so brez boja zasedli vse moderne utrdbe, katere so Turki zapustili.

Mesto Skoplje je važno prometno križališče. V mesto vodijo ceste Skader—Prizren, Bosna—Kosovo, Preševo—Bujanovice in Giljan. Iz Skoplja vodi važna cesta v srednjo Albanijo čez Tetovo v Bitolje (Monastir) in Ohrido, najvažnejša cesta, ki vodi iz Albanije v Macedonijo. Iz Skoplja vodi cesta iz Krive Palanke proti Velesu skoz Kumanovo. Pot iz Kumanovega

ČRNOGORSKI KRALJ OPAZUJE OBSTRELJEVANJE TARABOŠA.

vodi čez ravno, proti zahodu močno napeto teraso. Ta terasa se razteza severno do Kumanovega, južno do Stiplja in Velesa in je znana pod imenom Ovčje polje. Skoplje je glavno mesto vilajeta kosovskega. Šteje 24.000 prebivalcev. Mohamedancev je 13.000, Bolgarov je 9832, Srbov 344, Grkov 216 in Kucovlahov 316. V Skoplju je bilo nastanjeno poveljstvo turškega armadnega zbora. Srbi, Bolgari in Turki imajo v mestu srednje šole. Griči okoli Skoplja so utrjeni. Skoplje je ključ za Albanijo in za Macedonijo.

Ker so Srbi vzeli tudi Mitrovico in zasedli tudi druge sosednje kraje, je prišlo tako v njihovo posest zgodovinsko Kosovo polje. S slovesnim vhomom v Skoplje je kralj Peter izbrisal veliki nekdanji poraz Srbov na tem polju.

Z žalostjo in s srdom se je Srb vedno spominjal Kosovega polja. Tam — se je zdelo — je za vedno pokopana država carja Lazarja. Dne 15. junija l. 1389. so na Kosovem polju Turki pobili srbsko armado; padel je tudi car Lazar. Pred bitko je bil Miloš Obilić prišel v turški tabor, kakor bi hotel prestopiti k Turkom, in ko je prišel pred sultana Murada I., se je vrgel na padišaha in mu zasadil bodalo v prsi. Pa Muradov sin Bajezid I. je takoj prevzel poveljstvo in tisti dan prizadel Srbom uničevalen poraz. Srbska povest pravi, da je Vuk Branković izdal Srbe. Lazarja so vjeli in ga s tovariši obglavili, češ da je on povzročil umor Muradov. Njegovo telo so nekod v pesku zasuli, sultanu Muradu I. pa postavili krasen nagrobnik v obliki džamije na Kosovem polju. Od tega časa Kosovo ni prišlo izpod turške nadoblasti. Zopet pa je pilo to polje srbsko kri 19. oktobra 1448, ko se je Jurij Branković povzdignil v vojvoda in skupno z Janezom Hunyadyjem nastopil proti Turkom. Murad II. je premagal mažarskega junaka Hunyadyja, ki

POGREB PRVEGA ČRNOGORSKEGA RANJENCA.